

Skärholmens stadsdelsnämnd

Tjänsteutlåtande
Dnr: Dnr 1.1./740-2015
Sid 1 (16)
2015-12-03

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Bilaga 4

P

**Plan för internkontroll med väsentlighets- och riskanalys 2016 för
Skärholmens stadsdelsnämnd**

Innehållsförteckning

Inledning	3
Nämndens arbete med intern kontroll	3
Nämndens internkontrollplan	4
Riskmatris.....	5
Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen	7
1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor.....	7
1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla	8
1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet	8
2.5 Stockholms miljö är giftfri	10
3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar	10
4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor	11
4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention	12
Väsentlighets- och riskanalys	13

Inledning

Internkontroll är en process, där nämnd, förvaltningsledning och övrig personal samverkar för att med en rimlig grad av säkerhet uppnå målen för den interna kontrollen. Den interna kontrollen inom en nämnd ska bygga på en helhetssyn på den kommunala verksamheten. Detta betyder att den ska omfatta mål och strategier, styrning och uppföljning samt skydd av tillgångar. Inom dessa områden ska det finnas inbyggda uppföljnings- och kontrollsystem som säkrar en effektiv förvaltning och förebygger allvarliga fel eller förluster.

En förutsättning för god internkontroll är tydlig delegation av ansvar och befogenheter i organisationen och att kunskap om denna föreligger. Det är också väsentligt att chefer ser till att det skapas ett arbetsklimat som gynnar en positiv internkontroll.

Nämndernas ansvar för den interna kontrollen regleras via kommunallagen. Nämnderna ska inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnderna ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet lämnats över till någon annan.

Nämndens arbete med intern kontroll

Nämndens internkontrollarbete ska bestå av tre delar. Nämnden ska ha fastställt ett aktuellt system för internkontroll, årligen genomföra en väsentlighets- och riskanalys (VoR) samt utifrån denna fastställa en internkontrollplan. Systemet för internkontroll ska ses över årligen och vid behov revideras. Väsentlighets- och riskanalysen genomförs i flera steg. Nämnden ska identifiera de viktigaste processerna/arbetssätten för att uppnå kommunfullmäktiges mål för verksamhetsområdena. Nämnden ska i arbetet beakta lagstiftning och verksamhetens uppdrag. Utifrån arbetssätten ska oönskade händelser identifieras. Dessa ska värderas (1-5) utifrån vilka konsekvenserna blir om händelsen inträffar samt hur sannolikt det är att händelserna inträffar. Utifrån riskvärdet beslutas om den oönskade händelsen/risken ska hanteras i internkontrollplanen. I internkontrollplanen planerar nämnden hur de löpande kontrollerna/arbetssätten ska följas upp. Internkontrollplanen fastställs i samband med verksamhetsplanen och följs upp i samband med verksamhetsberättelsen.

Staddelsförvaltningens internkontroll beskrivs av System för internkontroll (Dnr 1.2.1./296-2015) som uppdaterades maj 2015. Dokumentet uppdateras januari 2016.

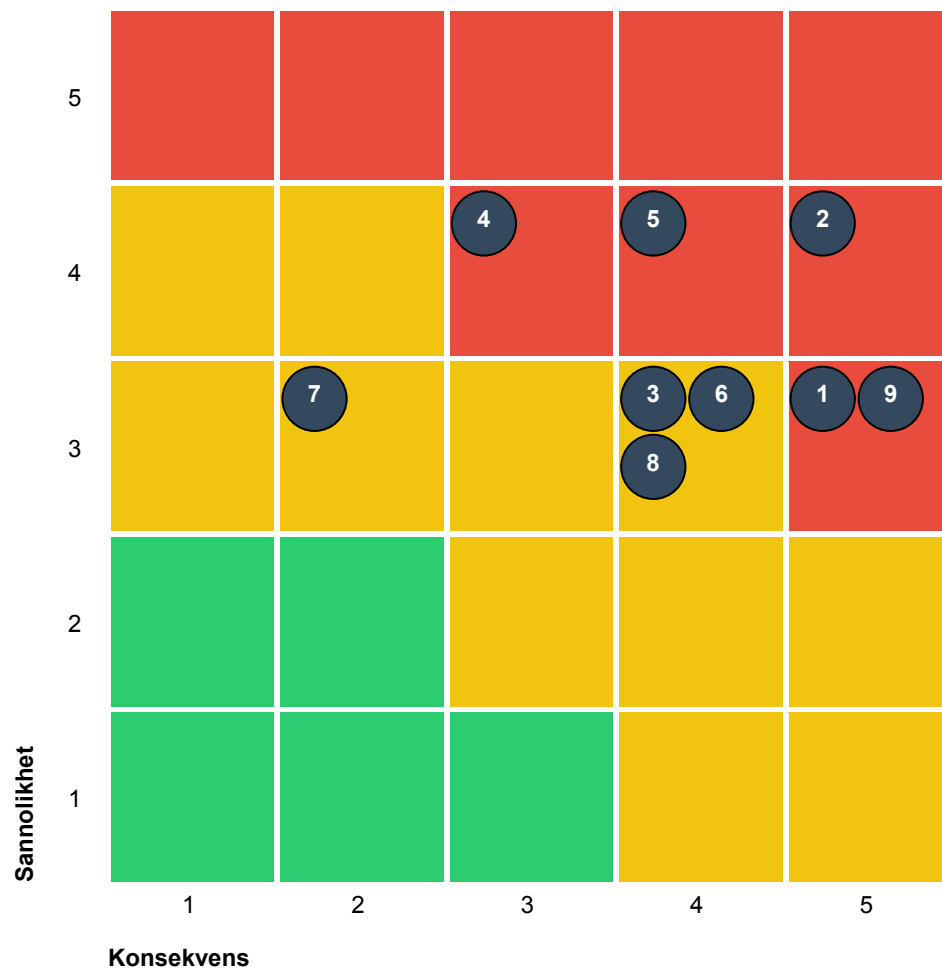
Nämndens internkontrollplan

Nämnden ska varje år anta en särskild plan för uppföljning av den interna kontrollen. Utifrån en risk- och väsentlighetsanalys ska nämnden välja ut ett antal områden/rutiner som ska granskas särskilt under verksamhetsåret för att verifiera att mål uppnås samt att riktlinjer och fastlagda kontroller verkligen genomförs. Även avdelningar och enheter ska ta fram en kontrollplan för året utifrån deras risk- och väsentlighetsanalys.

Internkontrollplanen ska svara på följande frågor:

- vad som ska kontrolleras
- vilka regler eller riktlinjer som berörs
- vem som ansvarar för kontrollen
- tidpunkt för när kontrollen ska rapporteras till nämnden

Riskmatris

Kritisk
Medium
Låg

	Sannolikhet	Konsekvens
5	Mycket sannolikt	Mycket allvarlig
4	Sannolikt	Allvarlig
3	Möjlig	Kännbar
2	Mindre sannolikt	Lindrig
1	Osannolikt	Försumbar

 Kritisk
  Medium
 Totalt: 9

Process	Nr	Oönskad händelse	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Åtgärd
Behålla förskollärare	1	 Felvalda strategier	3.Möjlig	5.Mycket allvarlig	15	Utvärdering av valda strategier samt kontinuerlig avstämning med enhetschefer
Rekrytering av förskollärare	2	 Få sökande	4.Sannolikt	5.Mycket allvarlig	20	Ta lärdom av andra stadsdelar
Behålla socialsekreterare/biståndsbedömare	3	 Hög personalomsättning.	3.Möjlig	4.Allvarlig	12	Skapa en god struktur på arbetsplatsen med bra introduktion, rimlig arbetsbelastning och gott stöd.
Hög kontinuitet inom hemtjänsten	4	 Att kontinuiteten överstiger 10 medarbetare per brukare per mättillfälle.	4.Sannolikt	3.Kännbar	12	Uppföljning månadsvis vid ekonomiuppföljningen
Lex Sarah rapportering	5	 Lex Sarah rapportering uteblir	4.Sannolikt	4.Allvarlig	16	Extra informationsmöte för de som uteblivit vid ordinarie genomgång.
						Lex Sarah nätverk för kvalitetsombud
Implementering av Kemikalieplan för förskolan	6	 Att förskolorna inte verkställer utifrån vägledning och checklista	3.Möjlig	4.Allvarlig	12	Tät uppföljning med förskolechefer samt utbildning av personal
God redovisningssed följs	7	 Momsen är ej korrekt	3.Möjlig	2.Lindrig	6	Kontroll av moms
Kompetensbaserad rekryteringsprocess	8	 Chefer tillämpar inte kompetensbaserad rekryteringsmetodik	3.Möjlig	4.Allvarlig	12	Granskning vid annonsering
						Introduktion nya chefer
Alla barn får göra sin röst hörd	9	 Strukturen i verksamheten hindrar att alla barn får göra sin röst hörd	3.Möjlig	5.Mycket allvarlig	15	Barnkonsekvensanalyser genomförs vid alla större verksamhetsförändringar

Nämndens planerade uppföljning av den löpande kontrollen

1.1 Alla barn i Stockholm har goda och jämlika uppväxtvillkor

Process:

Behålla förskollärare

Arbetssätt:

Strategier för att behålla förskollärare

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
	 Felvalda strategier	Månatlig avstämning med controller	Kontroll av nyckeltal, andel förskollärare	Uträkning andel förskollärare samt dokumentation i en samlad Excelfil.	Britt Karlsson

Process:

Rekrytering av förskollärare

Arbetssätt:

Slutföra framtagandet av en kompetensprofil för förskollärare. Använda kompetensbaserad rekrytering.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Andel anställningsbara kandidater till vakanta tjänster	 Få sökande	Uppföljning av andel anställningsbara kandidater till vakanta tjänster	Hur många kandidater som ansöker till vakanta förskollärartjänster samt om dessa har rätt kompetensprofil.	Via rekryteringsstatistik.	Britt Karlsson

1.2 Tidiga sociala insatser skapar jämlika livschanser för alla

Process:

Behålla socialsekreterare/biståndsbedömare

Arbetssätt:

Erbjuda bra introduktionsprogram samt mentorskap, närmare ledarskap, intern och extern handledning, kontinuerliga utvärderingar av arbetsmiljön, god samverkan, stöd med administrativa arbetsuppgifter, tillsättning/utökning av stödfunktioner.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Chef med personalansvar ska tillsammans med mentorer och metodutvecklare följa personalomsättningen.	 Hög personalomsättning.	Aktuella rutiner och introduktionsprogram.	Årlig översyn och eventuell revidering av rutiner och introduktionsprogram.	Chef, mentorer och metodutvecklare ansvarar för översynen av verksamhetens dokument.	Lena Svensson, Fredrik Skoglund, Ercan Sahin, Therese Grahn, Sirpa Tamminen

1.7 Alla äldre har en trygg ålderdom och får en äldreomsorg av god kvalitet

Process:

Hög kontinuitet inom hemtjänsten

Arbetssätt:

I hög utsträckning beaktar kontinuiteten vid planering av insatser.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Internkontroll kontinuitet	 Att kontinuiteten överstiger 10 medarbetare per brukare per mättillfälle.	Stickprov i ParaGå	Kontinuiteten hos kunden ska kontrolleras genom stickprov i ParaGå. Mätningen ska genomföras i samband med T1, T2 och VB.	Stickprov i ParaGå, Schemas och eventuellt ParaSol används som komplement för att tillförsäkra att kontinuiteten inte överstiger 10 personal per brukare	Marja-Leena Revholm, Amanda Farhadian

Process:

Lex Sarah rapportering

Arbetssätt:

Information om rapporteringsskyldigheten

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
	 Lex Sarah rapportering uteblir	Kontroll av rutin för introduktion av medarbetare.	Vid verksamhetsuppföljningar kontrolleras att introduktionsrutinen innehåller information om rapporteringsskyldighet enligt lex Sarah.	Årlig verksamhetsuppföljning.	Linda Melin, Martin Larsson
		Kontroll av årlig information	Kontrollera att information ges årligen till samtliga verksamheter och medarbetare.	Sammanställning görs över vilka verksamheter och medarbetare som ges informationen.	Linda Melin, Martin Larsson

2.5 Stockholms miljö är giftfri

Process:

Implementering av Kemikalieplan för förskolan

Arbetssätt:

Användning av kemikaliecentrums material

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
	 Att förskolorna inte verkställer utifrån vägledning och checklista	Kontroll av andel förskolor som uppnår nivå 1 enligt vägledning för kemikaliesmart förskola.	Regelbunden genomgång med verksamhetscontroller.	Avstämning av checklistan.	Charlotte Gredenberg

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Process:

God redovisningssed följs

Arbetssätt:

Fakturahantering sker enligt lagar, riktlinjer och rutiner.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
	 Momsen är ej korrekt	Genomföra fem platsbesök med uppdaterat protokoll	Fem enheter väljs ut för platsbesök. urvalskriteriet är efter uppmärksam incident eller slumpmässigt val.	Platsbesöket bokas i förväg, enhetschef får välja att ta med administratör eller annan viktig medarbetare till mötet. frågor ställs efter färdiga frågor efter uppdaterat protokoll med eventuell komplettering av följdfrågor.	Eila Hellman

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
	■ Momsen är ej korrekt	Löpande kontroller av moms	Momsen kontrolleras genom två sätt, dels genom rapport TL014 - faktura som saknar moms, samt rapport TL016 som tas ut på kontonivå där manuella momskonton granskas.	Rapportuttag från ekonomisystemet Agresso och utifrån dem genomföra rättningar. Avstämning efter kontroll sker i lista.	Eila Hellman

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Process:

Kompetensbaserad rekryteringsprocess

Arbetssätt:

Tillämpningen av kompetensbaserad rekrytering förstärks hos cheferna.

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Granskning av annonser innan publicering	■ Chefer tillämpar inte kompetensbaserad rekryteringsmetodik	Vid de årliga stickprovsvisa internkontrollerna som HR/ekonomi genomför	Två/tre frågor formuleras för uppföljningen	Årlig stickprovskontroll vid besök på enhet	Thomas Algotsson

4.4 Stockholm är en stad som respekterar och lever upp till barnets rättigheter i enlighet med FN:s barnkonvention

Process:

Alla barn får göra sin röst hörd

Arbetssätt:

Olika gruppaktiviteter

Löpande kontroll/Systematiska kontroller	Oönskad händelse	Uppföljning av arbetssätt/löpande kontroll	Beskrivning av uppföljning / kontroll	Metod för uppföljning / kontroll	Ansvarig
Avdelningsuppföljningar på varje enskild förskola	 Strukturen i verksamheten hindrar att alla barn får göra sin röst hörd	Kontroll vid avdelningsuppföljningar	Samtal med arbetslaget kring att arbetssätten följs.	Var sjätte vecka förs samtal med arbetslaget.	Britt Karlsson

Väsentlighets- och riskanalys

Process	Arbetsätt	Oönskad händelse	Riskvärde	Åtgärd
Behålla förskollärare	Strategier för att behålla förskollärare	 Månatlig avstämning blir ej av	3	Månatlig avstämning bokas in i kalendern. Vid avbokning bokas ett nytt möte
Rekrytering av förskollärare	Slutföra framtagandet av en kompetensprofil för förskollärare. Använda kompetensbaserad rekrytering.	 Använder inte kompetensbaserad rekrytering	6	Granskning vid annonsering i samarbete med HR
Upprätthålla en aktuell krisledningsorganisation	Mallar hålls uppdaterade. Samarbetspartners hålls informerade. Verksamheter uppdaterar löpande sina listor över personer tillhörande krisledningsorganisationen. Personerna på listorna vet vilken roll de har i krisledningsorganisationen och vad rollen innebär.	 Krisledningen är inte uppdaterad när den ska aktiveras	6	Uppföljningen schemaläggs mellan säkerhetsansvarig och ansvarig chef.
Nybyggnadsprojekt prövas för nyprojektering av LSS bostäder	Samverkan med byggherren och exploateringskontoret.	 Det byggs för få LSS bostäder	4	Avstämning månadsvis.
Möjliggöra fritidsaktiviteter för alla	Uppföljningsmöte med Fryshuset	 Barn och unga är inte delaktiga i planeringen av aktiviteter	6	Kontinuerlig avstämning vid bokade uppföljningsmöten
Implementering av Kultur i ögonhöjd	Skapa en lokal handlingsplan för Kultur i ögonhöjd	 Att inte kultursekreteraren gör handlingsplanen känd för medarbetare i de olika verksamheterna	6	Avstämning inför varje tertialrapport
Samtliga brukare har en aktuell genomförandeplan	Upprättande av genomförandeplan	 Rutin följs inte med konsekvensen att genomförandeplaner inte upprättas eller revideras enligt riktlinjer	6	Extra resurser
				Ändring av arbetsätt
Tankning av gas i förvaltningens gasbilar	Planera tankning så att gas kan nyttjas i möjligaste mån	 Andra drivmedel än gas tankas i för hög utsträckning	9	Tät uppföljning och täta påminnelser till personalen om att tanka gas i möjligaste mån.

Process	Arbetsätt	Oönskad händelse	Riskvärde	Åtgärd
Feriearbetande ungdomar.	Framtagning av budgeterade arbetsplatser till ungdomar under ferier.	■ Att budgeterade medel inte räcker till.	9	Tät uppföljning mellan arbetskonsulent, chef och budgetcontroller samt minska arbetstillfällen.
		■ Att förvaltningen inte kan uppbära lämpliga arbetsplatser.	9	Tydlig information till arbetsgivare. Hitta meningsfulla arbetsuppgifter.
Budgetarbete	Underlag för förslag till budget (ekonomisk) för kommande år	■ Verksamheternas förutsättningar bedöms felaktigt och fel budget tilldelas.	6	Gemensam budgetprocess med controller och chefer.
Budgetuppföljning	Månatlig uppföljning mellan chef och budgetcontroller	■ Bokföringen är missvisande.	6	Månadsvisa kontroller i samband med uppföljningsmöten mellan chef och controller.
		■ Chefer eller controllers har inte tillräckligt information om verksamhetens förutsättningar.	9	Månadsvisa kontroller i samband med uppföljningsmöten mellan chef och controller.
Ej verkställda beslut	Kvartalsvis inrapportering av icke verkställda beslut till IVO. Redovisning till Socialstyrelsen. Sammanställning till nämnd.	■ Vite för ej verkställda beslut	12	Tertialvis kontroll av ansvarig chef
God redovisningssed följs	Fakturahantering sker enligt lagar, riktlinjer och rutiner.	■ Chefs egna köp har inte attesterats av överordnad	16	Inlämnade underlag kontrolleras manuellt
		■ Kvitton saknas	10	Inlämnade underlag kontrolleras manuellt
		■ Representationsreglerna har inte beaktats	8	kontroll av att regelverk följs
	Informationssatsningar	■ Handläggare gör fel	6	Informationstillfällen
Inköpssystemet används	Rekvirenter använder stadens inköpssystem	■ Utdömt vite måste betalas	12	Genomgång av statistikrapport
Invånare i Skärholmens stadsdelsnämndsområde behandlas lika och ges samma	Samtliga verksamheter tar fram könsuppdelad statistik i syfte att analysera hur resurser kommer	■ Systemen möjliggör inte framtagande av könsuppdelad statistik	8	Verksamheten diskuterar om manuell statistik kan tas fram på ett enkelt sätt.

Process	Arbetsätt	Oönskad händelse	Riskvärde	Åtgärd
förutsättningar oavsett kön.	kvinnor och män/flickor och pojkar till del.	 Verksamheterna tar inte fram och analyserar könsuppdelad statistik	12	HR- och ekonomifunktioner samt verksamhetscontrollers ger stöd till verksamheterna för att ta fram relevant statistik.
Resultat baserad styrning (RBS) utvecklas och förankras hos medarbetarna.	Alla medarbetare har en individuell utvecklingsplan som har tagits fram tillsammans med närmaste chef.	 Individuell utvecklingsplan upprättas inte tillsammans med närmaste chef	6	Introduktion nya chefer
	Tillämpningen av RBS förstärks hos medarbetarna.	 Chef och medarbetare för ej dialog om mål och åtaganden	3	Följs upp i lönerevisionsprocessen
Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)	Hälsofrämjande arbete bedrivs på enheterna	 Skyddsronder glöms bort	6	Påminnelse till chefer
		 Hälsofrämjande arbete och aktiviteter uteblir	9	Följs upp vid sjukfrånvarouppföljning med chefer
		 Sjukfrånvarouppföljning genomförs inte	6	Ökad framförhållning
	Tillämpningsanvisningarna för samverkan implementeras på enhetsnivå.	 Tillämpningsanvisningarna implementeras inte på enheterna	6	Uppföljning inom HR
Ändamålsenlig organisation för mottagning av ensamkommande flyktingbarn saknas.	En (specialiserad) grupp som ansvarar för ensamkommande barn.	 Bristfällig myndighetsutövning av ensamkommande barn.	12	Uppföljning av chef
Barnperspektivet ska beaktas vid myndighetsutövning.	I alla beslut som rör barn både direkt och indirekt ska det dokumenteras hur barnperspektivet har beaktats. I alla beslut som rör barn direkt ska ett enskilt samtal med barnet genomföras.	 Att barn och unga far illa.	12	Att barnperspektivet dokumenteras i alla aktuella ärenden
Kunskapsspridning om våld i nära relationer.	Utbildning, kontinuerlig informationsspridning, externt och internt.	 Att personer som upplever våld i nära relationer inte får stöd.	9	Regelbunden och tydlig information till medborgare och medarbetare
Kommunikationen om möjlighet till delaktighet och inflytande når inte fram till invånarna.	Kommunikation på flera olika sätt och i olika kanaler.	 Förvaltningen lyckas inte ta tillvara invånarnas engagemang.	8	Analys om vad vi utfört, fundera på andra vägar till ökat engagemang.

Process	Arbetssätt	Oönskad händelse	Riskvärde	Åtgärd
				Nya kontaktvägar för kommunikation och mer lättläst information måste skapas.
		 Invånarna är inte intresserade av att engagera sig.	12	Analys om vad vi utfört, fundera på andra vägar till ökat engagemang.